

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเกี่ยวกับ การมีส่วนร่วมในกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาแบบอิสลามในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี ผู้วิจัยเสนอข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง ผลการวิเคราะห์ข้อมูล และการแปลความผลที่ได้รับจากการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังปรากฏในตารางที่ 1

ตารางที่ 2 ค่าความถี่และค่าร้อยละสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง

สถานภาพส่วนตัว	จำนวน	ร้อยละ
1. ตำแหน่ง		
1.1 ผู้บริหาร โรงเรียน	57	14.0
1.2 ครูผู้สอน	351	86.0
รวม	408	100
2. วุฒิการศึกษา		
2.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี	11	2.7
2.2 ปริญญาตรี	365	89.5
2.3 ปริญญาโทขึ้นไป	32	7.8
รวม	408	100
3. ประสบการณ์การทำงาน		
3.1 1 – 5 ปี	59	14.5
3.2 6 – 10 ปี	257	63.0
3.3 11 ปีขึ้นไป	92	22.5
รวม	408	100

ตารางที่ 2 (ต่อ)

สถานภาพส่วนตัว	จำนวน	ร้อยละ
4. ขนาดโรงเรียน		
4.1 ขนาดเล็ก	31	7.6
4.2 ขนาดกลาง	229	56.1
4.3 ขนาดใหญ่	148	36.3
รวม	408	100

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นครู ร้อยละ 86 และ ผู้บริหาร ร้อยละ 14 มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีมากที่สุด ร้อยละ 89.5 รองลงมาปริญญาโทขึ้นไป ร้อยละ 7.8 และต่ำกว่าปริญญาตรีร้อยละ 2.7 ส่วนใหญ่มีอายุการทำงานมากที่สุด 6-10 ปี ร้อยละ 63 รองลงมา 11 ปีขึ้นไป ร้อยละ 22.5 และ 1-5 ปี ร้อยละ 14.5 และส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดกลางมากที่สุด ร้อยละ 56.1 รองลงมาขนาดใหญ่ ร้อยละ 36.3 และโรงเรียนขนาดเล็ก ร้อยละ 7.6

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งจะนำเสนอตามวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาแบบอิสลาม ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี

ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมในกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาแบบอิสลามในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี โดยภาพรวมและรายด้าน ดังปรากฏในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และระดับการมีส่วนร่วมในกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาแบบอิสลามในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี โดยภาพรวมและรายด้าน

การมีส่วนร่วมในกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาแบบอิสลาม	$\bar{X}$	SD	ระดับการมีส่วนร่วม
1. ด้านชูรอ	3.72	.58	มาก
2. ด้านอามัล	3.80	.35	มาก
3. ด้านมุฮาซาบะฮ์	3.62	.41	มาก
4. ด้านอิสลาฮ์	3.73	.54	มาก
รวม	3.72	.42	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาแบบอิสลามในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.72$, $SD=.42$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านอามัล ($\bar{x}=3.80$, $SD=.35$) รองลงมาด้านอิสลาฮ์ ($\bar{x}=3.73$, $SD=.54$) ด้านชูรอ ($\bar{x}=3.72$, $SD=.58$) และด้านมุฮาซาบะฮ์ ($\bar{x}=3.62$, $SD=.41$)

เมื่อพิจารณารายข้อในแต่ละด้าน ปรากฏผลดังนี้

1) ด้านชูรอ ดังปรากฏในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และระดับการมีส่วนร่วมในกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาแบบอิสลามในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี ด้านชูรอ

การมีส่วนร่วมในกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาแบบอิสลาม	$\bar{X}$	SD	ระดับการมีส่วนร่วม
1. มีส่วนร่วมชูรอประชุมกำหนดโครงสร้างการบริหารงาน	3.72	.78	มาก
2. มีส่วนร่วมชูรอจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา	3.73	.79	มาก
3. มีส่วนร่วมชูรอจัดทำแผนปฏิบัติประจำปี	4.06	.71	มาก

ตารางที่ 4 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมในกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา แบบอิสลาม	$\bar{X}$	SD	ระดับ การมีส่วนร่วม
4. มีส่วนร่วมชुरอกำหนดแนวทางการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน	4.13	.64	มาก
5. มีส่วนร่วมชुरอปรับปรุงแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา/ แผนปฏิบัติประจำปี	3.71	.68	มาก
6. มีส่วนร่วมชुरอวิเคราะห์จุดเด่นจุดด้อยของมาตรฐาน และตัวบ่งชี้เพื่อหาแนวทางปรับปรุงแก้ไข	3.90	.79	มาก
7. มีส่วนร่วมชुरอกำหนดการเผยแพร่ผลการประเมิน คุณภาพการศึกษา	3.49	.72	ปานกลาง
8. มีส่วนร่วมชुरอกำหนดวิธีการตรวจสอบ นิเทศ ติดตาม และประเมินผล	3.55	.81	มาก
9. มีส่วนร่วมชुरอกำหนดแนวทางการปรับปรุงพัฒนาการ ดำเนินงาน	3.12	1.05	ปานกลาง
10. มีส่วนร่วมชुरอกำหนดการประชุมบุคลากร	3.77	.55	มาก
รวม	3.72	.58	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาแบบอิสลามในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี ด้านชुरอ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ คือ ข้อ 7 มีส่วนร่วมชुरอกำหนดการเผยแพร่ผลการประเมินคุณภาพการศึกษา ($\bar{x}=3.49$, $SD=.72$) และข้อ 9 มีส่วนร่วมชुरอกำหนดแนวทางการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงาน ($\bar{x}=3.12$, $SD=1.05$) ส่วนข้ออื่นๆอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่ค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 4 มีส่วนร่วมชुरอกำหนดแนวทางการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ($\bar{x}=4.13$, $SD=.64$) รองลงมาข้อ 3 มีส่วนร่วมชुरอจัดทำแผนปฏิบัติประจำปี ($\bar{x}=4.06$, $SD=.71$) และข้อ 6 มีส่วนร่วมชुरอวิเคราะห์จุดเด่นจุดด้อยของมาตรฐานและตัวบ่งชี้เพื่อหาแนวทางปรับปรุงแก้ไข ($\bar{x}=3.90$, $SD=.79$)

2) ด้านอามัล ดังปรากฏในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และระดับการมีส่วนร่วมในกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาแบบอิสลามในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี ด้านอามัล

การมีส่วนร่วมในกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา แบบอิสลามด้านอามัล	$\bar{X}$	SD	ระดับ การมีส่วนร่วม
11. ร่วมดำเนินงานตามแผนงาน โครงการ กิจกรรมที่วางไว้ ด้วยความอิดลาค (บริสุทธิ์ใจ)	4.28	2.08	มาก
12. ร่วมทบทวน และปรับปรุงคุณภาพการศึกษา	3.96	.65	มาก
13. ร่วมนิเทศ ติดตามผลการดำเนินงานด้วยวิธีการอูคูวะฮ์	3.83	.52	มาก
14. เปิดโอกาสให้บุคคลภายในสถานศึกษาร่วมกันจัดการ เรียนการสอน	3.41	.96	ปานกลาง
15. เปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกสถานศึกษาร่วมจัดการ เรียนการสอน	3.51	.83	มาก
16. ร่วมนำข้อมูลสารสนเทศมาใช้ในการแก้ปัญหา	3.56	.61	มาก
17. นำสิ่งอำนวยความสะดวกและเทคโนโลยีมาใช้	3.76	.58	มาก
18. ร่วมดำเนินงานจัดการศึกษาของโรงเรียนด้วยความ อดทน (ศอบรั)	3.69	.45	มาก
19. จัดให้บุคลากรได้รับการอบรม สัมมนา ศึกษาดูงาน	3.78	.66	มาก
20. ประสานงานกับหน่วยงาน/องค์กรที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ งานบรรลุเป้าหมายอย่างมีอามานะฮ์	4.19	.68	มาก
รวม	3.80	.35	มาก

จากตารางที่ 5 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาแบบอิสลามในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี ด้านอามัล เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ คือ ข้อ 14 เปิดโอกาสให้บุคคลภายในสถานศึกษาร่วมกันจัดการเรียนการสอน ($\bar{x}=3.41$, $SD=.96$) ส่วนข้ออื่นๆอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่ค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 11 ร่วมดำเนินงานตามแผนงาน โครงการ กิจกรรมที่วางไว้ด้วยความ

อิคลาศ (บริสุทธิ์ใจ) ($\bar{x}=4.28$, $SD=2.08$) รองลงมาข้อ 20 ประสานงานกับหน่วยงาน/องค์กรที่เกี่ยวข้องเพื่อให้งานบรรลุเป้าหมายอย่างมีอามานะฮ์ ($\bar{x}=4.19$, $SD=.68$) และข้อ 12 ร่วมตรวจสอบ ทบทวน และปรับปรุงคุณภาพการศึกษาด้วยวิธีอูคูวะฮ์ ($\bar{x}=3.96$, $SD=.65$)

3) ด้านมุฮาสาบะฮ์ ดังปรากฏในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และระดับการมีส่วนร่วมในกระบวนการ ประกันคุณภาพการศึกษาแบบอิสลามในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัด ปัตตานี ด้านมุฮาสาบะฮ์

การมีส่วนร่วมในกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา แบบอิสลามด้านมุฮาสาบะฮ์	$\bar{X}$	SD	ระดับ การมีส่วนร่วม
21. มีส่วนร่วมในการตรวจสอบผลการดำเนินงานด้วย ความอิคลาศ (บริสุทธิ์ใจ)	3.79	.92	มาก
22. มีส่วนร่วมในการประเมินแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.63	.71	มาก
23. มีส่วนร่วมในการประเมินคุณภาพการศึกษา	3.55	.72	มาก
24. มีส่วนร่วมในการพัฒนาเครื่องมือในการตรวจสอบผล การดำเนินงาน	3.49	.51	ปานกลาง
25. มีส่วนร่วมและมีอามานะฮ์ในการรวบรวมข้อมูลการ ดำเนินงาน	3.74	.68	มาก
26. มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์และประเมินผลที่ได้จากการ วิเคราะห์ข้อมูล	3.55	.62	มาก
27. มีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติงานตาม มาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้	3.55	.50	มาก
28. มีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติงานเป็นระบบ และต่อเนื่อง (อิสติกอมะฮ์)	3.76	.57	มาก
29. มีส่วนร่วมในการสรุปรายงานผลการดำเนินงาน	3.48	.51	ปานกลาง
30. มีส่วนร่วมในการสำรวจความพึงพอใจต่อการจัด การศึกษาของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	3.62	.48	มาก
รวม	3.62	.41	มาก

จากตารางที่ 6 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาแบบอิสลามในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี ด้านмуสาสาปะฮุ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ คือ ข้อ 24 มีส่วนร่วมในการพัฒนาเครื่องมือในการตรวจสอบผลการดำเนินงาน ($\bar{x}=3.49$, $SD=.51$) และข้อ 29 มีส่วนร่วมในการสรุปรายงานผลการดำเนินงาน ($\bar{x}=3.48$, $SD=.51$) ส่วนข้ออื่นๆอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่ค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 21 มีส่วนร่วมในการตรวจสอบผลการดำเนินงานด้วยความอิดลาค (บริสุทธิ์ใจ) ($\bar{x}=3.79$, $SD=.92$) รองลงมาข้อ 28 มีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติงานเป็นระบบและต่อเนื่อง (อิสติกอมะฮุ) ($\bar{x}=3.76$, $SD=.57$) และข้อ 25 มีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูลการดำเนินงาน ($\bar{x}=3.74$, $SD=.68$)

4) ด้านอิสลาฮุ ดังปรากฏในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และระดับการมีส่วนร่วมในกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาแบบอิสลามในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี ด้านอิสลาฮุ

การมีส่วนร่วมในกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาแบบอิสลามด้านอิสลาฮุ	$\bar{X}$	SD	ระดับการมีส่วนร่วม
31. มีส่วนร่วมในการติดตามผล รับข้อมูลย้อนกลับและนำผลไปเป็นข้อมูลปรับปรุงแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.19	.68	มาก
32. มีส่วนร่วมในการนำผลการดำเนินงานตามโครงการกิจกรรมต่างๆมาปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	3.79	.92	มาก
33. มีส่วนร่วมในการจัดทำ/ปรับปรุงโครงการในแผนปฏิบัติการประจำปี	3.63	.71	มาก
34. มีส่วนร่วมในการนำผลจากการประชุม และผลการตรวจสอบติดตาม ทบทวน และประเมินผล ในการทำงานมาปรับปรุงพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ	3.55	.72	มาก
35. มีส่วนร่วมในการร่วมวางแผนปรับปรุงแก้ไข/พัฒนา	3.49	.51	ปานกลาง
รวม	3.73	.54	มาก

จากตารางที่ 7 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาแบบอิสลามในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี ด้านอิสลาฮ์ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ คือ ข้อ 35 มีส่วนร่วมในการร่วมวางแผนปรับปรุงแก้ไขและพัฒนา ($\bar{x}=3.49$, $SD=.51$) ส่วนข้ออื่นๆอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่ค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 31 มีส่วนร่วมในการติดตามผล รับข้อมูลย้อนกลับและนำผลไปเป็นข้อมูลปรับปรุงแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{x}=4.19$, $SD=.68$) รองลงมาข้อ 32 มีส่วนร่วมในการนำผลการดำเนินงานตามโครงการ กิจกรรมต่างๆมาปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ($\bar{x}=3.79$, $SD=.92$) และข้อ 33 มีส่วนร่วมในการจัดทำ/ปรับปรุงโครงการในแผนปฏิบัติการประจำปี ($\bar{x}=3.63$, $SD=.71$)

2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาแบบอิสลามในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี

2.1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบตามตัวแปรตำแหน่ง ดังปรากฏในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาแบบอิสลามในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี ตามตัวแปรตำแหน่ง

การมีส่วนร่วมในกระบวนการประกัน คุณภาพการศึกษาแบบอิสลาม	ตำแหน่ง				t	Sig.
	ผู้บริหาร		ครู			
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. ด้านชูรอ	3.76	.55	3.71	.58	1.03	.309
2. ด้านอามัล	3.81	.61	3.80	.29	8.42	.004*
3. ด้านมุฮาซาบะฮ์	3.59	.46	3.62	.41	1.31	.252
4. ด้านอิสลาฮ์	3.72	.57	3.73	.53	.133	.715
รวม	3.72	.46	3.72	.42	.642	.424

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 8 พบว่า ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาแบบอิสลามในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี ตามตัวแปรตำแหน่งในภาพรวมทั้งตำแหน่งผู้บริหารและครูอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.72$, $SD=.46$ และ $\bar{X}=3.72$, $SD=.42$) และเมื่อพิจารณาความแตกต่างเป็นรายด้าน พบว่า การมีส่วนร่วมด้านอามัล มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

2.2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบตามตัวแปรวุฒิการศึกษา ดังปรากฏในตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาแบบอิสลามในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี ตามตัวแปรวุฒิการศึกษา

การมีส่วนร่วมใน กระบวนการประกันคุณภาพ การศึกษาแบบอิสลาม	วุฒิการศึกษา						F	Sig.
	ต่ำกว่า ปริญญาตรี		ปริญญาตรี		ปริญญาโท ขึ้นไป			
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. ด้านชุรอ	3.80	.65	3.72	.58	3.65	.50	.378	.685
2. ด้านอามัล	3.84	.32	3.79	.30	3.89	.72	1.122	.327
3. ด้านมุสาบะฮะฮ์	3.70	.45	3.62	.41	3.54	.43	.802	.449
4. ด้านอิสลาฮ์	3.81	.58	3.73	.54	3.73	.55	.136	.873
รวม	3.79	.45	3.71	.42	3.70	.45	.186	.831

จากตารางที่ 9 พบว่า ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาแบบอิสลามในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี ตามตัวแปรวุฒิการศึกษาต่างกัน ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาความแตกต่างกันของระดับการมีส่วนร่วมในกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาแบบอิสลามในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี ตามตัวแปรวุฒิการศึกษาต่างกัน พบว่า ทุกด้านไม่แตกต่างกัน

2.3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบตามตัวแปรประสบการณ์ ดังปรากฏในตารางที่ 10

ตารางที่ 10 ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาแบบอิสลามในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี ตามตัวแปรประสบการณ์การทำงาน

การมีส่วนร่วมใน กระบวนการประกันคุณภาพ การศึกษาแบบอิสลาม	ประสบการณ์การทำงาน						F	Sig.
	1 – 5 ปี		6 – 10 ปี		11 ปีขึ้นไป			
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. ด้านชुरอ	3.96	.61	3.66	.56	3.72	.57	6.27	.002*
2. ด้านอามัล	3.99	.52	3.77	.30	3.76	.34	10.00	.000*
3. ด้านมุซาซาบะฮ์	3.77	.36	3.59	.41	3.59	.44	4.93	.008*
4. ด้านอิสลาฮ์	3.92	.49	3.68	.53	3.75	.56	5.16	.006*
รวม	3.91	.39	3.67	.39	3.71	.43	7.60	.001*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 10 พบว่า ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาแบบอิสลามในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี ตามตัวแปรประสบการณ์การทำงานในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาความแตกต่างกันของระดับการมีส่วนร่วมในกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาแบบอิสลามในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี ตามตัวแปรประสบการณ์การทำงานต่างกัน พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้าน และเมื่อทดสอบความแตกต่างกันด้วยวิธีของเซฟเฟ้ (Sheffe) ดังปรากฏในตารางที่ 11

ตารางที่ 11 ผลการทดสอบเปรียบเทียบระดับกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาแบบมีส่วนร่วมตามรูปแบบอิสลามของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี ตามตัวแปรประสพการณ์การทำงาน ด้วยวิธีของเชฟเฟ่ (Sheffe)

การมีส่วนร่วมในกระบวนการประกัน คุณภาพการศึกษาแบบอิสลาม	ประสพการณ์การทำงาน		Sig.
ด้านชูรอ	1 – 5 ปี	6 – 10 ปี	.002*
		11 ปีขึ้นไป	.047*
	6 – 10 ปี	1 – 5 ปี	.002*
		11 ปีขึ้นไป	.728
	11 ปีขึ้นไป	1 – 5 ปี	.047*
		6 – 10 ปี	.728
ด้านอามัล	1 – 5 ปี	6 – 10 ปี	.000*
		11 ปีขึ้นไป	.001*
	6 – 10 ปี	1 – 5 ปี	.000*
		11 ปีขึ้นไป	.998
	11 ปีขึ้นไป	1 – 5 ปี	.001*
		6 – 10 ปี	.998
ด้านมูฮาบะฮะฮ์	1 – 5 ปี	6 – 10 ปี	.009*
		11 ปีขึ้นไป	.037*
	6 – 10 ปี	1 – 5 ปี	.009*
		11 ปีขึ้นไป	.992
	11 ปีขึ้นไป	1 – 5 ปี	.037*
		6 – 10 ปี	.992

ตารางที่ 11 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมในกระบวนการประกัน คุณภาพการศึกษาแบบอิสลาม	ประสบการณ์การทำงาน		Sig.
ด้านอิสลาฮ์	1 – 5 ปี	6 – 10 ปี	.007*
		11 ปีขึ้นไป	.152
	6 – 10 ปี	1 – 5 ปี	.007*
		11 ปีขึ้นไป	.539
	11 ปีขึ้นไป	1 – 5 ปี	.152
		6 – 10 ปี	.539
รวมทั้ง 4 ด้าน	1 – 5 ปี	6 – 10 ปี	.001*
		11 ปีขึ้นไป	.015*
	6 – 10 ปี	1 – 5 ปี	.001*
		11 ปีขึ้นไป	.812
	11 ปีขึ้นไป	1 – 5 ปี	.015*
		6 – 10 ปี	.812

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 11 ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาแบบอิสลามใน โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี ตามตัวแปรประสบการณ์การทำงานด้วยวิธีของเซฟเฟ (Sheffe) พบว่า คู่ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ประสบการณ์การทำงาน 1-5 ปี กับ 6-10 ปี และ 1-5 ปี กับ 11 ปีขึ้นไป

2.4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบตามตัวแปรขนาดโรงเรียน ดังปรากฏในตารางที่ 12

ตารางที่ 12 ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาแบบอิสลามในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี ตามตัวแปรขนาดโรงเรียน

การมีส่วนร่วมใน กระบวนการประกันคุณภาพ การศึกษาแบบอิสลาม	ขนาดโรงเรียน						F	Sig.
	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง		ขนาดเล็ก			
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. ด้านชูรอ	3.92	.61	3.69	.58	3.73	.57	2.21	.110
2. ด้านอามัล	3.86	.34	3.78	.30	3.81	.43	.74	.474
3. ด้านมุสาสาบะฮ์	3.78	.46	3.59	.40	3.62	.42	2.70	.068
4. ด้านอิสลาฮ์	3.78	.61	3.70	.53	3.73	.54	1.66	.191
รวม	3.86	.47	3.69	.41	3.72	.43	2.23	.109

จากตารางที่ 12 พบว่า ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาแบบอิสลามในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี ตามตัวแปรขนาดโรงเรียนต่างกัน ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาความแตกต่างกันของระดับกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาแบบมีส่วนร่วมตามรูปแบบอิสลามของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี ตามตัวแปรขนาดโรงเรียนต่างกัน พบว่า ทุกด้านไม่แตกต่างกัน

3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะและแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาแบบอิสลามในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี

ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะและแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาแบบอิสลามในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี จากแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ สรุปข้อเสนอแนะและแนวทางการพัฒนาได้ดังนี้

3.1 ด้านชुरอ

มีข้อเสนอแนะและแนวทางการพัฒนา ดังนี้

1) การประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกันถือว่าเป็นเงื่อนไขของการดำเนินกิจกรรมตามหลักการอิสลาม ซึ่งสามารถเกิดขึ้นได้ในทุกขั้นตอนของการทำงาน และเกิดขึ้นได้ในหลากหลายลักษณะ แต่ทั้งนี้จะต้องไม่ขัดกับกฎข้อบังคับที่ไม่สามารถแก้ไขได้ หรือเป็นประเด็นซึ่งขัดแย้งกับหลักการศาสนา

2) ผู้บริหาร โรงเรียนควรมหาผู้เชี่ยวชาญอิสลามมาอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรในโรงเรียนเกี่ยวกับกระบวนการชुरอในอิสลามที่แท้จริง เพื่อจะได้นำหลักการดังกล่าวมาประยุกต์ใช้เป็นแนวปฏิบัติอย่างถูกต้องต่อไป

3) ควรรนำหลักการมีส่วนร่วมแบบวะมาอะฮฺมาใช้ โดยส่งเสริมให้ครูผู้สอนได้มีส่วนร่วมในการให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

4) ควรให้มีการประชุมระหว่างผู้บริหารและครูในโรงเรียนเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูลใหม่ๆซึ่งกันและกัน เพราะในอัลกุรอานและอัลหะดีษได้กล่าวถึงเรื่องนี้ไว้ชัดเจน นอกจากนี้สุภาษิตอาหรับยังกล่าวว่า "أول الحزم المشورة" ความว่า "เบื้องต้นแรกของการตัดสินใจก็คือการปรึกษาหารือ"

5) ในการชुरอของสถานศึกษา ควรเชิญทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการประชุมและร่วมตัดสินใจ (Decision-Making) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาอย่างแท้จริง

3.2 ด้านอามัล

มีข้อเสนอแนะและแนวทางการพัฒนา ดังนี้

1) โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามเป็นสถาบันการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับหลักคำสอนของศาสนาอิสลาม ดังนั้น การดำเนินงานด้านอามัลถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติศาสนกิจ ด้วยเหตุนี้ การปฏิบัติงานต่างๆในทุกด้านจะต้องนำหลักคำสอนของศาสนามาเป็นกรอบในการทำงาน รวมถึงในการบริหารจัดการองค์กร

2) หลักการสำคัญของการมีส่วนร่วมด้านอามัลคือ ทำทุกวันและทำทุกคน ดังสุภาษิตจีนที่ว่า "ทำวันละนิดดีกว่าคิดที่จะทำ" และสอดคล้องกับวจนะศาสดามุฮัมมัดที่กล่าวว่า "أحب الأعمال إلى الله تعالى أدومها وإن قل"

3) การปฏิบัติในหลักการทำงานต้องมีต้นแบบ และต้นแบบที่ดีในการทำงานคือแบบอย่างของท่านศาสดาและบรรดาศอฮาบะฮ์

4) ควรมีการกำหนดหลักการ ปรัชญา และวิสัยทัศน์ร่วมกันเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานร่วมกัน

5) ควรส่งเสริมให้บุคลากรในโรงเรียนมีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

6) ควรเชิญบุคลากรภายนอกมาให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน

7) ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศในการปฏิบัติงาน

3.3 ด้านมุฮาซาบะฮ์

มีข้อเสนอแนะและแนวทางการพัฒนา ดังนี้

1) ควรนำหลักการอูคูอะฮ์มาใช้ในด้านมุฮาซาบะฮ์ เนื่องจากการเป็นพี่น้องกันเป็นหัวใจหลักสำหรับการทำงานในองค์กร และรูปลักษณ์ภายนอกของการดำเนินงานจะต้องสอดคล้องกับแบบอย่างหรือแนวทางที่ได้ทำเป็นแบบอย่างไว้

2) ผู้บริหาร ครู และบุคลากรในโรงเรียนควรเปิดใจให้กว้าง กล้าพูดความจริง

3) การมุฮาซาบะฮ์ที่ดีคือ การแนะนำในเชิงการให้กำลังใจในการทำงานต่อไป

4) ควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินและตรวจสอบภายในโรงเรียน เพื่อเป็นกระจุกเงาส่องถึงความผิดพลาดในการทำงาน และจะทำให้คณะทำงานได้ทราบว่า การปฏิบัติงานบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ โดยกำหนดความถี่ของการตรวจสอบตามความเหมาะสม ที่สำคัญต้องขยันประเมินตนเอง ดังคำที่กล่าวว่า "حَاسِبُوا أَنْفُسَكُمْ قَبْلَ أَنْ تُحَاسَبُوا"

5) ควรมีการนิเทศติดตามเพื่อทบทวนการทำงาน

6) ควรมีการตรวจสอบจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย

7) ควรกำหนดรูปแบบของเครื่องมือที่จะใช้ในการมุฮาซาบะฮ์ที่มีคุณภาพและเป็นที่ยอมรับของบุคลากร

3.4 ด้านอิสลาฮ์

มีข้อเสนอแนะและแนวทางการพัฒนา ดังนี้

1) เพื่อความสำเร็จของการสร้างคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่แท้จริง จำเป็นต้องทำการทบทวนการดำเนินงานที่ผ่านมาว่าสอดคล้องกับคุณภาพตามแนวทางของอิสลามหรือไม่

2) ควรนำข้อมูลที่ได้จากการดำเนินงานทั้งสามด้านมาเป็นข้อมูลสารสนเทศ และเอาปัญหาต่างๆที่พบมาเป็นข้อมูล เพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยจะต้องมีการนำข้อมูลมาใช้อย่างชาญฉลาด (Data Wise) สามารถบริหารจัดการความรู้ (Knowledge Management) และสามารถใช้ประโยชน์จากผลการประเมิน (Evaluation Utilization) ดังคำกล่าวที่ว่า “No problem no progress ไม่มีปัญหาไม่มีการพัฒนา”

3) โรงเรียนควรปรับปรุงและพัฒนาการประกันคุณภาพในเรื่องการกำหนดยุทธศาสตร์ การทำแผนพัฒนา การจัดทำโครงการพัฒนา

4) ควรมีการประเมินแผนพัฒนาโดยบุคลากรภายในโรงเรียนเป็นรายปี

5) ควรมีการสรุปข้อมูลให้เป็นสารสนเทศ เพื่อรายงานให้สาธารณชนทราบ

6) ควรใช้เทคโนโลยีในการจัดทำข้อมูลสารสนเทศ ตลอดจนการเผยแพร่ข้อมูล

ต่างๆ